

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
РІШЕННЯ

30 грудня 2025 року

Київ

№ 2814/0/15-25

**Про зміну територіальної
підсудності судових справ
Новомиколаївського районного
суду Запорізької області**

Вища рада правосуддя, ураховуючи положення частини сьомої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», розглянувши подання Голови Верховного Суду про зміну територіальної підсудності судових справ Новомиколаївського районного суду Запорізької області,

встановила:

відповідно до частини сьомої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у разі неможливості здійснення правосуддя судом з об'єктивних причин під час воєнного або надзвичайного стану, у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами може бути змінено територіальну підсудність судових справ, що розглядаються в такому суді, за рішенням Вищої ради правосуддя, що ухвалюється за поданням Голови Верховного Суду, шляхом її передачі до суду, який найбільш територіально наближений до суду, який не може здійснювати правосуддя, або іншого визначеного суду.

Порядок розгляду Вищою радою правосуддя подання голови Верховного Суду щодо зміни територіальної підсудності судових справ встановлено главою 29 Регламенту Вищої ради правосуддя, затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя від 24 січня 2017 року № 52/0/15-17, у редакції рішення Вищої ради правосуддя від 21 листопада 2023 року № 1068/0/15-23 (зі змінами).

29 грудня 2025 року до Вищої ради правосуддя (вх. № 13957/0/8-25) надійшло подання Голови Верховного Суду про зміну територіальної підсудності судових справ Новомиколаївського районного суду Запорізької області.

У поданні зазначено, що до Верховного Суду надійшов лист голови Новомиколаївського районного суду Запорізької області Гасанбекова С.С. (вх. № 4301/0/1-25 від 1 грудня 2025 року) з доданням до нього звернення цього суду щодо вжиття заходів для забезпечення здійснення правосуддя в умовах воєнного стану та розгляду питання про можливість тимчасового розміщення Новомиколаївського районного суду Запорізької області в місті

Запоріжжі. У зверненні акцентується на стрімкому наближенні зони бойових дій до селища Новомиколаївка Запорізького району Запорізької області, у якому розташоване службове приміщення цього суду. За період з 1 жовтня до 25 листопада 2025 року приблизна відстань від селища Новомиколаївка до лінії фронту скоротилася майже вдвічі. Така тенденція свідчить про те, що найближчим часом можливість здійснювати правосуддя Новомиколаївський районний суд Запорізької області втратить.

Верховний Суд листами від 5 грудня 2025 року № 5164/0/2-25, № 5163/0/2-25 звернувся відповідно до Державної судової адміністрації України та голови Запорізького апеляційного суду Кочеткової І.В. із проханням висловити позицію щодо доцільності зміни територіальної підсудності судових справ Новомиколаївського районного суду Запорізької області шляхом її передачі до іншого суду.

На сьогодні у Верховному Суді наявні листи:

голови Запорізького апеляційного суду Кочеткової І.В. (вх. № 4617/0/1-25 від 19 грудня 2025 року), у якому запропоновано змінити територіальну підсудність судових справ Новомиколаївського районного суду Запорізької області шляхом її передачі до Олександрівського районного суду міста Запоріжжя за умови відрядження суддів до цього суду;

т. в. о. Голови Державної судової адміністрації України Сапельнікова Л. В. (вх. № 4623/0/1-25 від 19 грудня 2025 року), у якому зазначено, що листами територіальних управлінь Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській та Полтавській областях (від 15 грудня 2025 року № 6953/25, від 17 грудня 2025 року № 08-4/11373, від 15 грудня 2025 року № 3697/25, від 16 грудня 2025 року № ЕП-03/1076/2025-вих) запропоновано змінити територіальну підсудність судових справ Новомиколаївського районного суду Запорізької області шляхом її передачі до Олександрівського районного суду міста Запоріжжя.

Наведене свідчить про наявність визначених частиною сьомою статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» підстав для зміни територіальної підсудності судових справ суду, розташованого на відповідній території, а саме Новомиколаївського районного суду Запорізької області. Згідно із цією нормою територіальна підсудність судових справ відповідного суду має передаватися до суду, який найбільш територіально наближений до суду, що не може здійснювати правосуддя, або іншого визначеного суду.

Зважаючи на навантаження, кількість суддів, які здійснюють правосуддя в місцевих судах Запорізької області, а також беручи до уваги пропозиції Запорізького апеляційного суду та Державної судової адміністрації України, Голова Верховного Суду вважає, що найбільш оптимальним варіантом є зміна територіальної підсудності судових справ Новомиколаївського районного суду Запорізької області шляхом її визначення Олександрівському районному суду міста Запоріжжя.

За такого підходу враховано наявне навантаження суду, підсудність справ якого змінюється, та суду, до якого передається відповідна підсудність, а також

географічне розташування, що сприятиме реалізації права громадян на доступ до правосуддя.

Наведене може бути забезпечено за умови відрядження суддів суду, підсудність справ якого змінюється, до суду, до якого буде передано підсудність.

Відповідно до абзацу другого частини першої статті 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у період дії надзвичайного чи воєнного стану та за умови зміни територіальної підсудності судових справ, що розглядаються у відповідному суді, в порядку, передбаченому частиною сьомою статті 147 цього Закону, суддя суду, територіальна підсудність справ якого змінюється, може бути без його згоди відряджений для здійснення правосуддя до суду, якому визначається територіальна підсудність справ, що перебували у провадженні суду, в якому працює суддя, а в разі відсутності вакансій у цьому суді – до іншого суду того самого рівня і спеціалізації.

Доцільним є розгляд питання щодо відрядження суддів до суду, якому визначено територіальну підсудність справ, з урахуванням інформації, яку надала Державна судова адміністрація України.

З огляду на викладене Голова Верховного Суду вніс до Вищої ради правосуддя подання про зміну територіальної підсудності судових справ Новомиkolaївського районного суду Запорізької області шляхом її передачі до Олександрівського районного суду міста Запоріжжя.

Ураховуючи зазначені в поданні Голови Верховного Суду підстави для зміни територіальної підсудності судових справ Новомиkolaївського районного суду Запорізької області, а також повідомлені факти та обставини, Вища рада правосуддя вважає за доцільне змінити територіальну підсудність судових справ Новомиkolaївського районного суду Запорізької області шляхом її передачі до Олександрівського районного суду міста Запоріжжя.

Пунктом 1 розділу II Порядку відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації (як тимчасового переведення), затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя від 24 січня 2017 року № 54/0/15-17, зі змінами (далі – Порядок), передбачено, що підставою для відрядження судді є, зокрема, зміна територіальної підсудності судових справ, що розглядаються у відповідному суді, в порядку, передбаченому частиною сьомою статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Підстави для відрядження судді встановлюються Державною судовою адміністрацією України, у тому числі за зверненнями Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, судів, територіальних управлінь Державної судової адміністрації України (пункт 2 розділу II Порядку).

Згідно з пунктом 3 розділу II Порядку Державна судова адміністрація України надсилає повідомлення про необхідність розгляду питання щодо відрядження судді або дострокового закінчення відрядження судді до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а в період відсутності її повноважного складу – до Вищої ради правосуддя, протягом десяти днів з дати отримання звернення, зазначеного у пункті 2 цього розділу. Таке повідомлення надсилається стосовно кожного суду окремо.

Ураховуючи наведене, Вища рада правосуддя вважає за доцільне звернутися до Державної судової адміністрації України щодо встановлення підстав для відрядження суддів Новомиkolaївського районного суду Запорізької області для здійснення правосуддя.

Керуючись статтями 3, 30, 34 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», частиною сьомою статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», главою 29 Регламенту Вищої ради правосуддя, Вища рада правосуддя

вирішила:

1. Змінити з 2 січня 2026 року територіальну підсудність судових справ Новомиkolaївського районного суду Запорізької області шляхом її передачі до Олександрівського районного суду міста Запоріжжя.

2. Державній судовій адміністрації України вжити невідкладних заходів щодо звернення до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з питань стосовно відрядження суддів Новомиkolaївського районного суду Запорізької області для здійснення правосуддя.

3. Державній судовій адміністрації України, Службі судової охорони вжити невідкладних кадрових, організаційних та фінансових заходів, пов'язаних зі збереженням (перевезенням) судових справ, серверів, зокрема кадрової та бухгалтерської інформації суду, територіальна підсудність судових справ якого змінюється, а також із забезпеченням належних умов діяльності суду, якому передана територіальна підсудність судових справ.

4. Державній судовій адміністрації України, Службі судової охорони поінформувати Вищу раду правосуддя про вжиті заходи до 12 січня 2026 року.

**Заступник Голови
Вищої ради правосуддя**

Оксана КВАША